

Stanowisko
Sejmiku Województwa Lubelskiego

z dnia stycznia 2024 r.

**w sprawie podjęcia niezwłocznych działań mających na celu przywrócenie ładu
prawnego w mediach publicznych oraz w Polskiej Agencji Prasowej**

W związku z mającymi w ostatnim czasie miejsce działaniami i decyzjami organów państwa, które w sposób bezsporny omijają obowiązkową procedurę legislacyjną, tj. wymóg wprowadzenia zmian w mediach publicznych oraz Polskiej Agencji Prasowej w drodze ustawy, Sejmik Województwa Lubelskiego wyraża swoje głębokie zaniepokojenie tą sytuacją i sprzeciwia się wszelkim próbom dokonania zmian personalnych i organizacyjnych w mediach publicznych oraz Polskiej Agencji Prasowej z naruszeniem norm prawnych wynikających z obowiązujących przepisów. Jednocześnie wzywa wszystkie organy państwa Rzeczypospolitej Polskiej do podjęcia w trybie niezwłocznym działań, mających na celu przywrócenie ładu prawnego w mediach publicznych oraz w Polskiej Agencji Prasowej.

Dnia 13 grudnia 2023 r. powołany został nowy skład Rady Ministrów, na czele której stanął Donald Tusk. Nowy polski rząd, działając w oparciu o uchwały Sejmu RP, zaczął podejmować bezprawne działania, które godząc w fundamenty demokratycznego państwa prawnego, stanowią swoisty porządek „okresu przejściowego” (określenie użyte w uchwale Sejmu RP z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie przywrócenia ładu prawnego oraz bezstronności i rzetelności mediów publicznych oraz Polskiej Agencji Prasowej).

Zgodnie z art. 87 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (zwanej dalej: „Konstytucją”) źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. Uchwały sejmowe nie są zatem aktami prawa powszechnie obowiązującego i Sejm, co do zasady, nie może narzucić swojej woli innemu podmiotowi. Wszelkie uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej nie wywołują żadnych skutków prawnych, będąc jedynie wyrażeniem opinii/stanowiska władzy ustawodawczej. Treść podjętej 19 grudnia 2023 r. Uchwały nie może zatem stanowić podstawy prawnej do przeprowadzenia jakichkolwiek zmian w mediach publicznych oraz Polskiej Agencji Prasowej.

Jako złamanie podstawowych zasad państwa prawa oraz norm konstytucyjnych należy zatem ocenić sytuację, w której na mocy uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej dochodzi do ominięcia procedury legislacyjnej oraz wyłączenia stosowania norm prawnych wynikających z obowiązujących nadal ustaw. Aktualnie w polskim porządku prawnym obowiązują akty prawne, które w sposób precyzyjny regulują kwestię powoływania i odwoływania władz (organów) mediów publicznych oraz Polskiej Agencji Prasowej. Wszelkie decyzje personalne Rady Ministrów i koalicji rządzącej powinny być więc bezwzględnie podejmowane w zgodzie z niniejszymi aktami prawnymi, zaś ich treść musi zostać obecnie zmieniona/uchylona w drodze ustawy, przy zachowaniu całej ścieżki legislacyjnej.

Dodatkowo zastosowane bez podstawy prawnej „rozwiązania siłowe” oraz wyłączenie sygnału nadawania mediów publicznych przywołują wspomnienia praktyk stosowanych przez władze

w PRL. Wywodzenie skutków prawnych z uchwał organów wykonawczych czy ustawodawczych – podejmowanych w sprawach wymagających zachowania ścieżki legislacyjnej – jest praktyką szeroko stosowaną w państwach uznawanych w opinii społeczności międzynarodowej za autorytarne.

Sejmik Województwa Lubelskiego nie kwestionuje prawa większości rządzącej do kształtowania polityki personalnej w mediach publicznych i Polskiej Agencji Prasowej, a także do wprowadzania zmian w działalności tych podmiotów, jednak działania te muszą być podejmowane w zgodzie z obowiązującym porządkiem prawnym i z poszanowaniem wszystkich norm wynikających z Konstytucji. Jedną z podstawowych zasad określonych w Konstytucji jest zapewnienie wolności prasy i innych środków społecznego przekazu. Jednocześnie art. 7 Konstytucji wprost nakłada na wszystkie organy władzy publicznej obowiązek działania na podstawie i w granicach prawa.

Sejmik Województwa Lubelskiego wzywa wszystkie organy państwa Rzeczypospolitej Polskiej do niezwłocznego podjęcia działań mających na celu przywrócenie ładu konstytucyjnego i umożliwienie wykonywania zadań osobom prawidłowo wybranym do pełnienia funkcji w organach mediów publicznych oraz Polskiej Agencji Prasowej. Jednocześnie Sejmik Województwa Lubelskiego wzywa Radę Ministrów do niezwłocznego zaprzestania stosowania rozwiązań siłowych mających na celu przejęcie władzy nad mediami publicznymi z pogwałceniem wszelkich norm i zasad państwa prawa.

UZASADNIENIE

Wydarzenia mające miejsce w Polsce w ostatnich dniach związane z próbą siłowego przejęcia przez aktualną większość parlamentarną władzy nad mediami publicznymi oraz Polską Agencją Prasową w sposób jednoznacznie naruszający obowiązujący w Polsce porządek prawny, a także zasady państwa prawa i praworządności; uzasadniają podjęcie przez Sejmik Województwa Lubelskiego uchwały wyrażającej sprzeciw wobec takich działań. Zasadnym jest, aby organ uchwałodawczy Województwa Lubelskiego przyjął stanowisko przypominające o tym, że wszelkie zmiany w mediach publicznych oraz Polskiej Agencji Prasowej powinny być dokonywane z poszanowaniem norm Konstytucji i innych aktów prawnych oraz obowiązującej procedury legislacyjnej. Zastępowanie procesu legislacyjnego uchwałami Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej jest bezspornym naruszeniem wszelkich norm oraz zasad i jest praktyką stosowaną w państwach uznawanych w opinii międzynarodowej za autorytarne.